

זמן בדיקת חמץ וטעמיו

פסחים (ד.)

קצת רקע לסוגיין –

- משנה להלן (י:) – זמני בדיקת חמץ
- משנה להלן (יא:) – זמני איסור חמץ

גמרא הכא (ד.), "והשתא דקיימא ... לאימנועי ממצוה" – וברש"י היטב
יש להעיר על כמה נקודות בסוגיין. חלקם נוגעין לדינא, וחלקם נוגעים לציאור כללי.
✧ על כמה קושיות עמדת בלימוד היטב בגמרא דידן?

א השתא

רש"י (ד"ה נבדוק)

✧ מהי קושייתו הסמויה?

רבינו דוד (ד"ה והשתא)

תוס' הרא"ש (ד"ה השתא)

✧ מה הקשו ותיירו?

✧ איזה יסוד בהצנת שקלא-וטריא עולה מתוך דבריהם?

ב הטעמים

כדי להבין ב' הטעמים בגמרא הכא, עי' –

גמרא להלן (סוף ז: - ריש ח.), "תנו רבנן אין בודקין ... לצדדין"

[גם ניתן להתחיל מן הנקודתיים למעלה, "לאור הנר ..."]

והגמרא נתקצרה היטב צרמז"ם – רמב"ם הל' חמץ ומצה (פרק ב' הלכה ד'), [ומגיד משנה (שם)]

ועי' כמה ראשונים מסבין לרי"ף (ד. בדפי הרי"ף) –

ר"ן (סוף ד., ד"ה ת"ר) בשם ירושלמי

בעל המאור ("המאור הקטן")

רמב"ן במלחמות ("מלחמת השם"), "ומה שאמר ..."

✧ מהו חידושו הגדול של צעה"מ?

✧ צמה נחלקו הראשונים הכא? ועי' –

ריטב"א (ד"ה אמר ר' נחמן) – צקיור

רבינו דוד (ד"ה אמר רב נחמן) – צאריכות מתוקה